

Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper

Utbildningsplan

Sjuksköterskeprogrammet

Programkod:	VGSSK
Programmets benämning:	Sjuksköterskeprogrammet Study Program in Nursing
Högskolepoäng/ECTS:	180 högskolepoäng/ECTS
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställt av fakultetsnämnden vid Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper, 2010-02-24 (Dnr FAK3 2010/49) att gälla från och med vårterminen 2011
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Examenskategori:	Yrkesexamen Utbildningsprogrammet uppfyller dessutom kraven för generell kandidatexamen
Behörighetskrav:	Grundläggande behörighet samt Matematik B, Samhällskunskap A, Naturkunskap B (alt Fysik A, Kemi A, Biologi A) (områdesbehörighet 16, se www.kau.se/omradesbehorigheter)

Inledning

Sjuksköterskeprogrammet vid Karlstads universitet skall ge förutsättningar för studenten att inhämta de kunskaper och den professionella kompetens som krävs för att arbeta som legitimerad sjuksköterska, samt för fortsatta akademiska studier.

En legitimerad sjuksköterska arbetar utifrån ett etiskt förhållningssätt och i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Den legitimerade sjuksköterskan arbetar inom många olika verksamhetsområden och vårdformer där arbetsuppgifterna är mycket varierande. Sjuksköterskans arbete kan beskrivas i tre kompetensområden: Omvårdnadens teori och praktik, Forskning, utveckling och utbildning samt Ledarskap. Helhetssyn och etiskt förhållningssätt ska genomsyra samtliga kompetensområden. Detta innebär att

- utgå ifrån en värdegrund som vilar på en humanistisk människosyn
- visa omsorg om och respekt för patientens autonomi, integritet och värdighet
- tillvarata patienters och/eller närståendes kunskaper och erfarenheter
- visa öppenhet och respekt för olika värderingar och trosuppfattningar
- utifrån patientens och/eller närståendes önskemål och behov föra deras talan
- tillämpa gällande forskningsetiska konventioner
- tillvarata arbetslagets och andras kunskaper/erfarenheter och genom teamsamverkan bidra till en helhetssyn på patienten

(Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska, Socialstyrelsen, 2005).

Utbildningens mål

Enligt Högskolelagen skall utbildning som är på grundnivå utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området

(1 kap. 8 § Högskolelagen SFS 2006:173).

För all sjuksköterskeutbildning i Sverige gäller att yrkesexamen som sjuksköterska uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 180 högskolepoäng (hp) och särskilda utbildningsmål, vilka beskrivs i Högskoleförordningens examensordning (SFS 2006:1053). För sjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individens och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

För sjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Utöver ovanstående mål i högskoleförordningens examensordning har sjuksköterskeutbildningen vid Karlstads universitet utformats utifrån de mål som gäller för en generell kandidatexamen (SFS 2006:1053) samt gällande lagar och förordningar för sjuksköterskeyrket.

Målen för kandidatexamen (180 hp) är följande:

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,

- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Utbildningens uppläggning

Sjuksköterskeprogrammet omfattar 180 hp och är sammansatt av integrerade kurser i omvårdnad 100 hp, medicinsk vetenskap 50 hp och samhälls- och beteendevetenskap 15 hp (bilaga 1). Dessutom ingår två valbara kurser om 15 hp, varav den ena inriktas på ett av Avdelningen för omvårdnads forskningsområden (se Avdelning för omvårdnads hemsida). Den andra valbara kursen ska vara relevant för sjuksköterskans yrkeskunnande. I utbildningen ingår vetenskapliga metoder i omvårdnad, 15 hp, varav 7,5 hp integreras i kurserna (bilaga 1). Utbildningen innehåller 60 veckor kliniska studier, varav 32 veckor verksamhetsförlagd utbildning. Möjlighet finns att förlägga avsnitt av utbildningen utomlands

Pedagogisk grundsyn och lärandeformer

Den pedagogiska grundsynen som utbildningen bygger på utgörs av tron på människan som unik, medveten, ansvarstagande, reflekterande och med ett naturligt behov av kunskap. Studierna skall ge goda förutsättningar för lärande och personlig utveckling. Kunskap ses som en personlig och social företeelse som alltid finns i ett sammanhang.

Under utbildningen inhämtas kunskap i en process som ständigt pågår för att skapa en större överblick och förståelse av sammanhang. Formerna för lärandet utformas så att studenten stimuleras till att vara aktiv och ta eget ansvar. Studenten förutsätts att ha vilja att självständigt söka, kritiskt bearbeta, analysera, värdera och dokumentera kunskap och därigenom utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt.

Omvårdnad, medicinsk vetenskap och samhälls- och beteendevetenskap integreras i utbildningen. Utbildningens bredd, djup och komplexitet ökas stegvis. Den friska människans behov studeras i början av utbildningen, därefter studeras behov av omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa och slutligen omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd. Progressionen baseras på att kunskapen från tidigare steg bildar bas för lärandet i nästa steg och ställer ökande krav på studentens självständighet (bilaga 1).

De pedagogiska arbetsformerna varierar och utgörs bland annat av egna studier, arbete i grupp, föreläsningar, handledning och seminarier. Under utbildningen integreras den teoretiska och praktiska kunskapen för att uppnå ett professionellt yrkeskunnande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I utbildningen ingår 60 veckor kliniska studier. Kliniska studier omfattar studier som har en klinisk förankring exempelvis genom simulering av patientfall och övningar i omvårdnadens metoder och tekniker, samt verksamhetsförlagd utbildning. Studentens professionella utveckling och självkännetid främjas under utbildningen genom kontinuerlig reflektion och handledning samt genom att delta i handledning i omvårdnad (yrkesmässig handledning).

Utbildningens innehåll

Utbildningen innehåller kurser som integrerar omvårdnad, medicinsk vetenskap och samhälls- och beteendevetenskap (bilaga 1). Omvårdnad är huvudområde i sjuksköterskeutbildningen och utgör kunskapsbas för sjuksköterskors självständiga yrkesutövande. Omvårdnad som vetenskaplig disciplin har en patientnära och klinisk förankring. Omvårdnadsforskningen förser det praktiska omvårdnadsarbetet med evidensbaserad kunskap. Centrala begrepp i omvårdnad är människa, hälsa, miljö och omvårdnadshandlingar. Omvårdnad har sin grund i en humanistisk människosyn. Omvårdnad syftar till att främja hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, bevara och återställa hälsa utifrån individers möjligheter och behov, minska lidande samt möjliggöra en värdig död. En central del i omvårdnaden är relationer mellan sjuksköterskan, patienten och närstående. Relationer som präglas av helhetssyn, etiskt och vetenskapligt förhållningssätt. I sjuksköterskans profession ingår att bedöma, planera, genomföra och utvärdera omvårdnadshandlingar som riktar sig mot individers och gruppers upplevelser av hälsa och ohälsa. Detta innebär att identifiera upplevelser av sjukdom, symtom och funktionsnedsättningar samt egenvårdsbehov och resurser för att främja hälsa och anpassning till en förändrad livssituation.

I programmet ingår följande kurser:

- Omvårdnad i ett hälsoperspektiv, 30 hp (G1N)¹
- Grundläggande omvårdnad, 30 hp (G1N)
- Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa I, 30 hp (G1F)
- Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa II, 15 hp (G1F)
- Valbar kurs, 7,5 hp
- Valbar kurs, 7,5 hp
- Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd I, 22,5 hp (G2F)
- Vetenskapliga metoder i omvårdnad, 7,5 hp (G2F)
- Examensarbete i omvårdnad, 15 hp (G2E)
- Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd II, 15 hp (G2F)

Bilaga 2. Översiktsbild av sjuksköterskeprogrammets kursstruktur.

I kursen Omvårdnad i ett hälsoperspektiv integreras 13 hp omvårdnad med 10 hp medicinsk vetenskap (anatomi, fysiologi och mikrobiologi) och 7 hp samhälls- och beteendevetenskap (psykologi, folkhälsa och sociologi). I kursen Grundläggande omvårdnad integreras 20 hp omvårdnad med 10 hp medicinsk vetenskap (mikrobiologi, sjukdomslära och farmakologi). I kurserna Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa I och II integreras 27,5 hp omvårdnad med 15 hp medicinsk vetenskap (sjukdomslära och farmakologi) och samhälls- och beteendevetenskap 2,5 hp (pedagogik). I kurserna Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd I och II integreras 15 hp omvårdnad med 15 hp medicinsk vetenskap (sjukdomslära och farmakologi) och 5,5 hp samhälls- och beteendevetenskap (pedagogik, psykologi). Förutom kursen Vetenskapliga metoder i omvårdnad 7,5 hp är ytterligare 7,5 hp vetenskapliga metoder i omvårdnad integrerat i kurserna Omvårdnad i ett hälsoperspektiv, Grundläggande omvårdnad och Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa (bilaga 1).

Examination

Med examination avses pedagogisk verksamhet vid vilken studentens måluppfyllelse av lärandemål bedöms. Olika former av examination används för att bedöma kunskaper,

---

¹ Successiv fördjupning inom huvudområdet anges enligt följande: G1N grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav; G1F grundnivå, har mindre än 60 hp på grundnivå som förkunskapskrav; G2E grundnivå, har minst 60 hp som förkunskapskrav och innehåller examensarbete; G2F grundnivå, har minst 60 hp kurser på grundnivå som förkunskapskrav.

färdigheter samt professionellt och vetenskapligt förhållningssätt. I slutet av utbildningen ingår ett examensarbete i omvårdnad och en Nationell klinisk slutexamination. Examination framgår av respektive kursplan.

Examensbenämning

Examensbenämning för yrkesexamen:

Sjuksköterskeexamen

Bachelor of Science in Nursing

Examensbenämning för kandidatexamen:

Filosofie kandidatexamen. Huvudområde: Omvårdnad

Bachelor of Science. Major: Nursing Science

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknade av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande av del av kurs fattas av respektive examinator. Beslut om tillgodoräknande av hel kurs eller av generella högskolepoäng fattas av chef för Studentcentrum.

Övrigt

Närvaro

En veckas heltidsstudier motsvaras av 1,5 hp. Förhållandet mellan schemalagd undervisning och självstudier varierar beroende på kursinnehåll och omfattar tillsammans heltidsstudier. Obligatorisk närvaro förekommer under vissa delar av utbildningen och framgår av respektive kursplan.

Uppflyttning till högre årskurs/kurser/kursblock

Kursernas innehåll bygger på varandra. För att bli antagen och gå vidare till kurser inom programmet gäller särskilda behörighetskrav, vilka regleras i respektive kursplan. För att få påbörja studier i de kurser där VFU ingår, ska student ha godkänt resultat på aktuella metodmoment i föregående kurs. Dessa moment framgår av respektive kursplan.

Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning förläggs till vårdverksamhet i hela Värmland, vilket kan innebära merkostnad för studenten.

Förnyat prov

Student som ej bedömts godkänd vid ordinarie examination av kurs ges möjlighet till förnyad prövning vid två tillfällen enligt schema. Vid det andra omtentamenstillfället har studenten rätt att begära annan examinator. Ytterligare tentamenstillfälle medgives nästa gång kursen ges. Förnyat prov i syfte att höja godkänt betyg är ej tillåtet.

Student som ej bedömts godkänd under verksamhetsförlagd utbildning, har möjlighet till förnyad bedömning vid två tillfällen, så snart det finns organisatoriska möjligheter för detta.

Studieuppehåll och studieavbrott

Studenter som önskar göra studieavbrott eller studieuppehåll skall skriftligt meddela detta på särskild blankett till ansvarig administratör.

Regler för utbildning

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Avskiljande från utbildningen

En student kan tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det därför föreligger en påtaglig risk att en annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljandenämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet. (Högskolelagen kap 4, 6§, SFS 1992:1434, Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning SFS 1987:915).

Fakulteten för samhälls- och livsvetenskaper (Dnr FAK3 2010/49)
2010-02-24

Bilaga 1

Översikt av sjuksköterskeprogrammets ingående ämnen och högskolepoäng (hp) inom respektive kurs samt successiv fördjupning inom huvudområdet

Kurs	Omvårdnad (huvudområdet) hp	Medicinsk vetenskap hp	Samhälls- och beteendevetenskap hp	Antal hp per kurs	Successiv fördjupning inom huvudområdet ³⁾
Omvårdnad i ett hälsoperspektiv ¹⁾	13	10	7	30	G1N
Grundläggande omvårdnad ¹⁾	20	10	-	30	G1N ²⁾
Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa I ¹⁾	18	9,5	2,5	30	G1F
Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa II ¹⁾	9,5	5,5	-	15	G1F
Valbar kurs	-	-	-	7,5	
Valbar kurs	-	-	-	7,5	
Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd I	11	9	2,5	22,5	G2F
Vetenskapliga metoder i omvårdnad	7,5			7,5	G2F
Examensarbete	15			15	G2E
Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd II	6	6	3	15	G2F
Total hp	100	50	15	180	

- 1) I dessa kurser ingår vetenskapliga metoder i omvårdnad omfattande 7,5 hp
- 2) Förkunskapskrav är genomgången kurs: Omvårdnad i ett hälsoperspektiv 30 hp.
- 3) Successiv fördjupning inom huvudområdet anges enligt följande:
  - G1N grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav
  - G1F grundnivå, har mindre än 60 hp på grundnivå som förkunskapskrav
  - G2E grundnivå, har minst 60 hp som förkunskapskrav och innehåller examensarbete
  - G2F grundnivå, har minst 60 hp kurser på grundnivå som förkunskapskrav

Översiktsbild av sjuksköterskeprogrammets kursstruktur 180 högskolepoäng (hp)

Ingående ämnen: Omvårdnad 100 hp (huvudområdet), Medicinsk vetenskap 50 hp och Samhälls- och beteendevetenskap 15 hp.

Termin 1.		Termin 2.	
Omvårdnad i ett hälsoperspektiv, 30 hp varav kliniska studier 12 hp inkl. VFU 1,5 hp		Grundläggande omvårdnad, 30 hp varav kliniska studier 18 hp, inkl. VFU 6 hp	
Termin 3.		Termin 4.	
Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa I, 30 hp varav kliniska studier 20 hp inkl. VFU 15 hp		Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa II, 15 hp varav kliniska studier 10 hp inkl. VFU 7,5 hp	Valbar kurs, 7,5 hp varav kliniska studier 5 hp
Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd I, 22,5 hp varav kliniska studier 15 hp inkl. VFU 9 hp		Vetenskapliga metoder i omvårdnad, 7,5 hp	Examensarbete i omvårdnad, 15 hp
			Omvårdnad vid komplexa ohälsotillstånd II, 15 hp varav kliniska studier 10 hp inkl. VFU 9 hp

VFU = Verksamhetsförlagd utbildning, förläggs till vårdverksamhet i hela Värmland, vilket kan innebära merkostnad för studenten